

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimae, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Humana sapientia sic divinæ opponitur, sicut humanæ stultitia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

VERITAS PRACTICA.

Humana sapientia sic divinæ opponitur, sicut humana stultitia.

RATIO est, quia idcirco humana Sapientia stultitia opponitur, quod prius hominem usum rationis naturalis sine quo nulla est humana sapientia.

Sed haec humana sapientia sic privat hominem usum supernaturalis rationis, sive quo nulla est divina sapientia.

Sic ergo illi opponitur, ac proinde tam cavenda est, quam stultitia timeretur.

II. P U N C T U M.

QUANTO hic plura dici possent de admirabili Mysterio descendentiis in Discipulos congregatos Spiritus sancti, tanto brevius constringentur, quia plana sunt unicuique & obvia. Tantum vide ne multitudine vel varietas rerum, quæ considerari possunt, te obruant. Distingue singula, tuas in partes & in certas circumstantias, nisi forte te occupet & possideat divinus ille spiritus, cui te totum debes permittere possidendum.

Contemnare primò Quis descendat, quale donum detur hominibus, *Donum ipsum essentiale*, ut ait sanctus Thomas, sive donum quo carera omnia dona supernaturalia continetur: non jam per gratiam visitationis & operationis, sed per ipsam præsentiam maiestatis. O effusam Bonitatem!

August. Secundò quibus detur; Erat, ut dictum est; *turba hominum simul ferè centum viginti*, quos inter mulieres quædam sanctæ, & Maria mater Iesu. Sed hac una excepta, qualès alii erant? pauperrimi scilicet, ignorantes, idiotæ, peccatores, & tamen hos dignatus inhabita-*Temp.* re Deus!

Tertio, quod descendat loco & tempore: Non enim vacat Mysterio, quod in Congregatis, ipso in cœnaculo, ubi Sanctissimum Sacra-*Temp.* mēnum fuerat institutum, & quod erat in superiore domus parte, descenderit; ac multò etiam magis quod ipso die Pentecostes, quo lex olim data fuerat, quam spiritus sanctus in corde fidelium erat superscripturus.

Quarto, modus ipse deligentis Spiritus

sancti maximè considerandus; nempe ille re-pentinus de Cœlo sonus, & illæ ignæ supra singulos sedentes lingue. Quale prodigium! qualia Spiritus sancti Symbola: *ventus, ignis, & lingua!*

Quinto, quo fine venerit & quos effectus produxit. Hac est mutatio dextera Excelſi, de Ps. 76. qua Psaltes, planè tum murati sunt & conversi homines cum ex peccatoribus sancti, ex superbis humiles, ex carnibus spirituales, ex pectoribus prædicatores omnium linguæ loquentes, extimidis fortes, ex terrenis denique coelestes & divini facti sunt. Erant tum in Ierusalem, ait Sacer Historicus, habitan-tes viri Religiosi ex omni natione quæ sub cœlo est. Facta autem hac voce convenit multitudo & mente confusa est quoniam audiebat unusquisque lingua sua illos loquentes. Stupebant autem omnes & mirabantur dicentes, Nonne ecce omnes isti qui loquuntur, Galilei sunt! Et quomodo nos audivimus unusquisque lingua nostram, in qua natus sumus! parti & medi, &c. Audivimus eos loquentes nostris linguis magna-*Temp.* lia Dei. Stupebant autem omnes & mirabantur, ad invicem dicentes quidnam hoc vult esse? Alii autem irridentes dicebant, quia musto pleni sunt isti.

Videlicet dum alii mirantur Apostolos, alii eos irritant: Mirabantur videlicet quidnam excellētissimum illud Donum. Sapientia quod eminebat inter alia, primò que se producebat, cum mira deo saperent, sentirent & loquerentur; hoc est enim Sapientiæ donum, sapor & connaturalitas ad res divinas, inquit z.z.q. 45. sanctus Thomas, id est, sapor & quidam ve-luti gustus tam suavis rerum divinarum, ut connaturalis videatur.

Quidam vero & qui forte sapientiores videbantur, irridebant, seu ut haberet alia versio, subfannabant quasi ebrios & mente captos, injuriis & convitiis appetebant, quia scilicet humana sapientia non nisi stultam divinam putat; unde si ut ipsa humana in stultitiam degeneret, quando sic divinæ opponitur. Quod certe est valde observandum, ut quantum naturalis stultitia timeri potest, tantum humana sapientia caveatur; quæ sic est divina opposita, sicut ipsi humana sapientia opponitur stultitia naturalis.

Et quidem ratio est evidentissima; quid enim clarius quam quod in declaratione Veritatis propositæ dicitur, idcirco huma-

Aaa 3!

38

quæ sapientie stultitiam opponi, quod hominem privet usu rationis sine qua nulla est humana sapientia? Sive enim sit privatio mentis à natura, quæ dicitur propriæ stultitia: sive à casu, quæ est amentia: sive à depravatis moribus, quæ fatuitas nuncupatur, perinde nobis est, ut intelligamus oppositionem omnem ad hoc unum redire quod privet hominem usu rationis, ac proinde omni humana sapientia, quæ tota est in illo naturali rationis usu. Vide quam deplorandus stulti status! quam dignitas rationis si probè regeneretur ad suum finem! quam ejus depravatio & malignitas! Quam variae species humanae sapientiae! quam damnosa illa quæ omnium sublimissima & felicissima reputatur, quæ

L. 10. Mor
c. 16.

que sic à S. Gregorio describitur: *Cos machinationibus regere sensum verbis velare, quæ falsa sunt, vera ostendere, quæ vera sunt falsa demonstrare. Hec nimis prudentia usi à juvenibus scitur, hac à pueris pretio discitur: hanc qui sciunt, ceteros deficiendo superbiunt: hanc qui nesciunt, subiecti & timidi in aliis mirantur, quia ab eis hac eadem duplicitatis iniquitas, nomine palliata diligitur, dum mentis perversitas, urbanitas vocatur. Nihilne in istis tuum esse agnosci?*

II. P U N C T U M.

SED hæc humana sapientia privat hominem usu supernaturalis rationis, sine qua nulla est Divina sapientia.

Tria hic distinctè sunt revolvenda ex multis ante dictis. Primum quæ dicatur ratio supernaturalis, nempe ut sanctus Thomas refert ex S. Augustino, quæ intendit rationibus supernis seu divinis consipientiis & consulendi, secundum quod per divinam de humanis judicat actibus, & per divinas regulas dirigit actus humanae, ut si dixerit & credidero Beatos pauperes spiritu quoniam ipsorum est Regnum celorum; V.Æ vobis divitiis quia habetis consolationem vestram. CVM facis convivium, voca pauperes, debiles, claudos & cacos, & beatus eris quia non habent retribuere tibi, retributur enim tibi in resurrectione Iustorum. In his enim & similibus Evangelicis sententiis, vides rationem peti vel à Deo sic loquente, vel à promissis æternis & futura beatitudine.

Matt. 7.

Luc. 6.

Ibid. 14.

2. 2. q. 45.
a. 3.

tionis; quia scilicet cum attendat tantum ad causas & rationes naturales, humanas, temporales, & transitorias, id est, pertinet à sensu naturæ humanæ corruptæ, ab opinione hominum secundum carnem viventium, nihil aliud reputat bonum sive beatum, nihil aliud malum aut miserum estimat, quam quod seatus naturalis, & communis opinio tale sentit: unde cum paupertas, injuria & calunnia humano iudicio mala sint; dicitur vero, deliciae & honores bona censeantur; sic manifestè fit, ut everterat rationes supernaturales; & quam verum est secundum Deum Beatos esse pauperes, tam falsum sit secundum homines. *V.Æ qui dicitis malum bonum, & bonum malum, ponentes tenebras lucem, & lucem tenebras;* Sic differentem Dominum de Beatinibus Evangelicis deridebant avari & sapientes mundani, quibus tum Christus Dominus: *Vos estis qui insufficiatis vos coram hominibus: Deus autem novit corda vestra, quia quod hominibus altum est, abominatione est ante Deum:* Stupenda certè sententia.

Hac autem everta ratione supernaturali, simul everteret sapientia divina, quod erat tertium expendendum, quia hic ejus proprius & maxime nativus effectus est per supremas illas causas sic illustrare & sic afficere hominem, ut quod cognoscit bonum animi, sapiat, gustet, prolequatur & amerit, licet sit amarum sensibus; & quod cognoscit malum, oderit, fugiat & detestetur, licet sit suave carni. Jam vero si tollantur illæ supremæ causæ, tolleretur hic effectus, quia res non cognoscuntur a veritate prout sunt, & sic non verè afficiunt & sapient, Gens absque consilio est & sine prudenteria; utinam sapient & intelligent, ac novis im providerent,

III. P U N C T U M.

SIC igitur humana sapientia divina opponitur, sicut stultitia humana sapientia.

Nam cum ratio & causa oppositionis sit eadem, nempe privatio rationis, quid sequitur nisi ut eadem sit oppositio? Et certè quid magis oppositum quam quod humana sapientia sentit, & divina? Quid magis oppositum quam amare divitias, aut contemnere, Misericordiam dicere paupertatem, aut beatam? Honores vel ambire vel fugere? Crucem & persecutions odisse, vel amare? Hæc est videlicet

*luc. 3.
P. 1. 2. q.
43. a. 1.
d. 3.
I. m. 8.
1. Cor. 1.
62.*

cet oppositio humanae & divinae sapientiae : nam quantum humana prolequitur divitias, honores & voluptates ; tantum divina fugit : unde apostolus Jacobus : *Sizolum, inquit, amarum habetis & contentiones sint in cordibus vestris, quæ scilicet ex concupiscentiis proficiuntur, non est ista sapientia de sursum descendens à pare lumine, sed terrena, animalis diabolica ; quæ autem de sursum est Sapientia, primum qualem pudica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis, &c.*

Deniq; sicut mors & vita sunt inter se opposita, oppositione maxima quæ est privativa : sic utraq; hæc sapientia, quarum una quæ dicitur sapientia & prudentia carnis, *Mors est,* inquit, Apostolus, prudentia autem spiritus *vita & pax* quoniam prudentia carnis, *inimica est Deo, Legi enim Dei non est subiecta, neque enim potest.*

Atq; hinc facilius intelliges, quod frequētissimum est in Scripturis, humanam sapientiam non nisi stultitiam coram Deo reputari, sicut divinam apud homines stultam aestimari. *Stultam*, inquit idem Apostolus *fecit Deus sapientiam hujus mundi. QVOD stultum est Dei, sapientius est hominibus, & quod infirmum est Dei, fortius est hominibus. Animalis homo non*

percipit ea quæ sunt Spiritus Dei, stultitia enim est illi, & non potest intelligere quia spiritualiter examinatur. Quorum omnium ratio est, quam diximus, quia utraque sapientia sunt inter se opposita, oppositorum autem planè est diversa ratio, unde quod unum bonum & dulce est, alteri sit malum & amarum necesse est.

At vero quæ venior est sapientia? Divinam non dubitabis in meditatione dicere, sed in praxi vide ne humanæ anteponas. Illud vide licet obstat quod si secundum divinam sapientiam velis vivere, stultus habearis mundo, quod certè durum est; sed vide ne dum sapientia mundi velut sapientiam conjectatis, sapientiam Dei velut stultitiam rejecias. Alterutrum enim necessariò est concludendū, aut Dei aut mundi sapientiæ esse stultitiam. Utrum è duobus? O quam hic præclarè Apostolus; *Nemo se seducat. Si quis videtur 1. Cor. 3. inter vos sapientis esse in hoc seculo, stultus fiat, ut sit sapiens. Sapientia enim hujus mundi stultitia est apud Deum scriptum est enim, comprehendam sapientes in astutia eorum; Et iterum, Deus nostri cogitationes sapientium, quoniam vana sunt. Nemo itaque gloriatur in hominibus.*

E O D E M D I E.

IN ILLUD APOSTOLI:

Nolite contristare Spiritum sanctum Dei. Ephes. 4.

VERITAS PRACTICA.

Quod nos magis lætitiascat, hoc magis contristat Spiritum sanctum.

RATIO EST. *Quia quod magis contristat Spiritum sanctum per quod magis illi resistimus. At qui per id magis illi resistimus, quod nos magis lætitiascat.*

Ergo hoc ipsum est quod eum magis contristat. Quod quia nimis est impium, idcirco corrigitur illud, quod nos sic perversè lætitiascat.

I. PUNCTUM.

ERAT in lege veteri sex expressa de non contristandis peregrinis & advenis :

*Advenam non contristabis, neque affliges eum. Exodi 22.
Ratio ejus legis videtur fuisse quod cum advenæ & peregrini, non minus à Judæis distarent moribus quam patria, fieri facile poterat ut Judæi male illos tractarent, irridenter & contemnerent; quod idcirco speciali lege caveretur.*

At vero nobis hodie lex illa opportune videtur commendanda : sicut enim Spiritus Sanctorum dicitur hostes animæ nostræ, Consolator optimus, dulcis hostes animæ, dulce refrigerium : Ita nisi diligenter caueamus, facile est nobis illud contristare & affligere, propter diversitatem morum & motuum nostrorum ab eius moribus & agendi modis. O quanta est illa diversitas! Eapropter forte Apostolus, *Nolite contristare Spiritum sanctum Dei.*

Fieri-